

Notatark

Sagsnr. 00.36.00-A00-1-22

Sagsbehandler

Kim Hjorth Olsen

4.11.2022

Finansiell styring og kapitalforvaltning

Retningslinjer for finansiell styring er senest revideret i 2021 ved virkning fra 1. maj 2021.

Formålet med retningslinjerne fremgår af det første afsnit. Det fremgår blandt andet heraf, at den finansielle strategi er udarbejdet med en lang strategisk tidshorisont og godkendes af Økonomiudvalget (før PKØ) i første halvår af hver ny kommunalbestyrelsesperiode. Med lidt forsinkelse i forhold til denne bestemmelse fremlægges nu opfølgning på den finansielle styring og herudover i dette notat opfølgning på kapitalforvaltningen i de seneste godt 7 år.

Passivside

Kommunens almindelige langfristede gæld udgør pr. 31. oktober 2022 399 mio. kr., hvilket svarer til ca. 8.400 kr. pr. indbygger. De i alt 17 lån er alle optaget i Kommunekredit. På nær 3 lån til energibesparende foranstaltninger og et lån optaget efter en særlig lånedispensation til kommuner med lav likviditet er lånene optaget med den maksimale løbetid for kommunale lån på 25 år. De årlige afdrag udgør ca. 35 mio. kr. og renter udgør årligt ca. 10 mio. kr. Andelen af fastforrentede lån udgør 75 pct. og de variabelt forrentede lån udgør 25 pct., hvilket er inden for rammerne i Retningslinjer for finansiell styring.

Indefrosne feriemidler udgør en gæld på 126,4 mio. kr. pr. 31. oktober 2022. Den ny ferielov gældende fra 2020 medførte, at de ansattes optjente feriepenge i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020 blev indefrosset til senere afregning til Lønmodtagernes Feriemidler. Kommunalbestyrelsen har besluttet, at afregningen til Lønmodtagernes Feriemidler foretages med ca. 7 mio. kr. om året i ca. 20 år fra og med 2021.

Samlet oversigt over værdier på passivside pr. 31. oktober 2022:

Mio. kr.	Fast forrentet	Variabelt forrentet	I alt
Lån i Kommunekredit	300 ¹	98	398
Indefrosne feriemidler ²		126	126
I alt	300	224	524

¹ Herunder via renteswap

² Gæld til Lønmodtagernes Feriemidler (LF). LF fastsætter årligt forrentning/indeksering med udgangspunkt i den generelle lønudvikling på arbejdsmarkedet.

Renteswap

Til at fastlåse renten i kortere eller længere perioder, hvor varierende renteforventninger gør dette favorabelt, er der anvendt såkaldte renteswap.

Hedensted Kommune har 8 igangværende renteswap indgået med Danske Bank som modpart. Det undersøges p.t., om det bl.a. som følge af de stigende renteniveauer kan være fordelagtigt at indfri eller ændre på en eller flere swap.

Valutaswaps

I forventning om at opnå en lavere rente på låneporteføljen, har Hedensted Kommune anvendt valutaswaps inden for de til enhver tid gældende retningslinjer.

Fra og med den lånebekendtgørelse, der trådte i kraft i 2011, er der fremadrettet kun mulighed for, at slutfinansiering kan ske i Euro og danske kroner. Overgangsregler heri fastslår, at kommuner ikke tvinges til at opsig alle allerede indgåede aftaler med efterfølgende tabsmuligheder til følge.

Økonomiudvalget har vedtaget en strategi for afviklingen af det urealiserede kurstab over en årrække. Afviklingen sker ved nedbringelse af valutaterminsforretningen med 4 mio. kr. årligt. Afviklingsperioden anslås til 8-10 år afhængigt af CHF/DKK kursen på længere sigt. Afviklingsstrategien betyder, at pr. 30. september 2022 er værdien af Hedensted Kommunes valutaswap (valutaterminsforretning) på ca. 9 mio. CHF svarende til en negativ indløsningsværdi (ved kurs 7,68 urealiseret) på 30,2 mio. kr.

Aktivsiden

Indtil medio 2015 blev kommunens værdipapirbeholdning (obligationer og aktier i investeringsfonde) forvaltet af Danske Bank via Danske Capital. Beholdningen udgjorde knap 150 mio. kr.

I foråret 2015 gennemførtes et udbud af kommunens kapitalforvaltning, hvorefter der med virkning fra medio 2015 blev valgt to nye kapitalforvaltere SEB og Nordea, som hver fik et mandat på 100 mio. kr. fra efteråret 2015. I perioden frem til foråret 2019 opnåede SEB et bedre afkastresultat end Nordea. De urealiserede kursgevinster var på det tidspunkt henholdsvis ca. 14 mio. kr. og ca. 12 mio. kr. svarende til samlede kursværdier på ca. 114 mio. kr. i SEB og ca. 112 mio. kr. i Nordea.

Det besluttedes derfor efter et fornyet udbud at skifte Nordea ud med Jyske Bank som kapitalforvalter. Jyske Bank overtog et mandat på ca. 113 mio. i juli 2019.

De aktuelle kursværdier udgør dog kun ca. 106 mio. kr. i SEB og ca. 105 mio. kr. i Jyske Bank efter at begge har lidt urealiserede tab på omkring 12 mio. kr. svarende til ca. 10 pct. i løbet af 2022. SEB og Jyske har stort set performeret lige godt/lige dårligt de sidste 3 år, og begge kapitalforvaltere præsterer på samme niveau som konkurrenterne på markedet.

Efter skifte af daglig forbindelse fra Danske Bank til Middelfart Sparekasse medio 2017 har der som følge af beslutning om, at der på ethvert tidspunkt maksimalt må være et indestående i Middelfart Sparekasse på 750.000 kr., været behov for at yderligere likvide midler placeres i obligationer m.v. Hedensted Kommune har en trækingsret på 300 mio. kr. i Middelfart Sparekasse med mulighed for yderligere trækingsret på 50 mio. kr. i en afgrænset periode. Hedensted Kommune betaler p.t. rente på 0,25 pct. af trækingsretten på 300 mio. kr. og 20.000 kr. hver gang den yderligere trækingsret på 50 mio. kr. aktiveres plus rente på 0,25 pct.

Der er således en administrativ opgave med at overvåge om kommunens mellemværende med Middelfart Sparekasse ligger i spændet mellem +750.000 kr. og -300 mio. kr. Kassetrækket er oftest mindst 50 mio. kr. og kassetrækket udgør i gennemsnit mere end 100 mio. kr. i løbet af en måned. Ultimo hver måned er kassetrækket størst - kommunen udbetaler løn og diverse sociale ydelser ultimo måneden, mens indtægter fra staten modtages den 1. bankdag i måneden. I visse måneder kommer trækket i nærheden af 300 mio. kr. og der har enkelte måneder været behov for at benytte den ekstra trækingsret på 50 mio. kr.

De ovennævnte likvide midler i Middelfart Sparekasse placeret i obligationer m.v. forvaltes i praksis af SparInvest via Nykredit. Kursværdier udgør ved udgangen af oktober 2022 ca. 119 mio. kr. efter et urealiseret kurstab på ca. 9 mio. kr. svarende til ca. 7 pct. i løbet 2022.

Det må forventes, at der i løbet af 4. kvartal 2022 og 1. kvartal 2023 vil være behov for at sælge obligationer for mellem 50 og 100 mio. kr., for at trækingsretten på de 300 mio. kr. i Middelfart Sparekasse ikke overskrides. Dette som følge af, at der må forventes et forbrug af kommunens likvide midler i løbet af 4. kvartal 2022 blandt andet som følge af den negative midtvejsregulering af generelle tilskud m.v., der foregår i 4. kvartal 2022, samt eksempelvis de stigende energipriser der vil medføre ikke budgetterede merudgifter, som belaster kommunens likvide aktiver yderligere. Et alternativ til at sælge obligationer nu og dermed realisere årets betydelige kurstab kan være en forhøjelse af kassekreditoren i Middelfart Sparekasse med f.eks. 100 mio. kr. til 400 mio. kr. – om dette er muligt undersøges i løbet af november 2022.

Samlet oversigt over værdier på aktivsiden pr. 31. oktober 2022:

Mio. kr.	Aktier ³	Virksomhedsobligationer ⁴	Realkreditobligationer	I alt
SEB	10	19	77	106
Jyske Bank	14	91		105
SparInvest/Nykredit	10	3	106	119
I alt	34	113	183	330

³ Erhvervet via investerings- og placeringsforeninger i henhold til regler for kommuners erhvervelse af aktier.

⁴ Erhvervet via investerings- og placeringsforeninger i henhold til regler for kommuners erhvervelse af virksomhedsobligationer.